

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovej a JUDr. Petra Hatalu na neverejnom zasadnutí v Bratislave 8. júla 2015 v trestnej veci obvineného **Š. K.**, **pre pokračovací prečin podplácania** podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona, o sťažnostiach obvineného a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, proti uzneseniu samosudcu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 5. mája 2015, sp. zn. BB-4T 16/2015, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku napadnuté uznesenie **sa z r u š u j e** a Špecializovanému trestnému súdu, pracovisko Banská Bystrica **sa u k l a d á**, aby vo veci **znovu konal a rozhodol.**

O d ô v o d n e n i e

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) podal 29. apríla 2015 na Špecializovaný trestný súd Pezinok návrh na schválenie dohody o vine a treste uzavretej medzi prokurátorom a obvineným Š. K., doručený Špecializovanému trestnému súdu, pracovisko Banská Bystrica 4. mája 2015. V návrhu dohody navrhol schváliť rozsudok, podľa ktorého obvinený Š. K. je vinný z prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

1/

dňa 14. októbra 2014 v čase o 13.10 hod. v B., na prevádzke Stanice technickej a emisnej kontroly R.R., vlastníkom ktorej je právnická osoba R., a.s., so sídlom v B., IČO: X., v druhej miestnosti budovy po príchode cez vchodovú bránu pre motorové vozidlá,

bez číselného označenia, poskytol finančnú hotovosť vo výške 70 € I. H., pôsobiacemu ako technik Stanice technickej a emisnej kontroly R., a. s. – Studená, v súvislosti s vykonávaním pravidelnej technickej kontroly a emisnej kontroly na osobnom motorovom vozidle značky SAAB 9000, s evidenčným číslom: B., VIN: Y., z čoho suma vo výške 49 € bola použitá na uhradenie poplatkov za vykonanie technickej kontroly a emisnej kontroly a suma vo výške 21 € bola určená ako úplatok pre I. H. za schválenie spôsobilosti vozidla na premávku na pozemných komunikáciách,

2/

dňa 6. novembra 2014 v čase okolo 11.05 hod. v B., na prevádzke Stanice technickej a emisnej kontroly R., , vlastníkom ktorej je právnická osoba R., a.s., so sídlom v B., IČO: X., v druhej miestnosti budovy po príchode cez vchodovú bránu pre motorové vozidlá, bez číselného označenia, poskytol finančnú hotovosť vo výške 70 € I. H., pôsobiacemu ako technik Stanice technickej a emisnej kontroly R., , v súvislosti s vykonávaním pravidelnej technickej kontroly a emisnej kontroly na osobnom motorovom vozidle značky MERCEDES E 250, s evidenčným číslom: B., VIN: W., za schválenie spôsobilosti vozidla na premávku na pozemných komunikáciách, z čoho suma vo výške 49 € bola určená na uhradenie poplatkov za vykonanie technickej kontroly a emisnej kontroly a suma vo výške 21 € bola ako úplatok pre I. H..

V dohode prokurátor navrhol schváliť peňažný trest podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l/ Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 56 ods. 1 Trestného zákona v sume 800 €.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, navrhol uložiť náhradný trest odňatia slobody v trvaní štyroch mesiacov.

Samosudca Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „samosudca“) uznesením, sp. zn. BB-4T 16/2015, z 5. mája 2015 podľa § 331 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku návrh dohody o vine a treste uzavretej medzi prokurátorom a obvineným Š. K. (ďalej aj „obvinený“) odmietol, nakoľko navrhovaná dohoda o vine a treste je zrejme neprimeraná.

Uznesenie bolo doručené všetkým procesným stranám. Prokurátor a obvinený podali proti uzneseniu v zákonnej lehote sťažnosti.

Prokurátor v odôvodnení svojej sťažnosti uviedol, že podľa jeho názoru navrhnutá dohoda o vine a treste nie je neprimeraná a samostatný peňažný trest vo výške 800 € je vzhľadom k trestnej sadzbe, k okolnostiam prípadu, k miere účasti obvineného na úplatku a k osobe obvineného a jeho majetkovým pomerom primeraný. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 34 ods. 1, ods. 4, Trestného zákona, ust. § 331 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku.

Prokurátor ďalej uviedol, že pri výmere samostatného peňažného trestu vo výške 800 € vychádzal zo zákonnej sadzby trestu odňatia slobody v rozsahu 6 mesiacov až 3 roky, zo skutočnosti, že prevažujú poľahčujúce okolnosti (obvinený sa k činu dobrovoľne priznal a oľutoval svoju vinu). Upozornil, že v konaní vedenom proti obvinenému I. H. vystupuje Š. K. ako svedok, ktorý svojou výpoveďou obvineného priamo usvedčil zo spáchania zločinu prijímania úplatku podľa ust. § 329 ods. 1 Trestného zákona. V prípade obvineného K. by preto boli splnené aj zákonné podmienky pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody podľa ust. § 39 ods. 2 písm. e/ Trestného zákona.

Podľa názoru prokurátora argumentáciu súdu, že obvinený Š. K. bol v minulosti jedenkrát súdne trestaný, v dôsledku čoho uloženie peňažného trestu je vzhľadom na jeho osobu neprimerané, nie je možné akceptovať. Zo spisového materiálu je zrejmé, že obvinený od odsúdenia v roku 1999, ktoré bolo zahladené, nespáchal až do momentu spáchania trestného činu podplácania žiadny iný trestný čin a viedol pred spáchaním trestného činu po dobu 15 rokov riadny život. Poukázal na to, že pokiaľ nastávajú po výkone niektorých druhov trestov právne dôsledky spojené s fikciou neodsúdenia (na páchatel'a sa hľadí, ako keby nebol odsúdený). Potom treba právne považovať za neexistujúce odsudzujúce rozhodnutie takejto osoby. Zahlodenie odsúdenia spojené so zákonnou fikciou neodsúdenia znamená okrem iných dôsledkov spojených s bezúhonnosťou určitej osoby, že vo výpise z registra trestov sa jej zahladené odsúdenie už neuvádza. Odpadnutie prekážky odsúdenia môže viesť k vzniku alebo obnoveniu takých právnych vzťahov, ktoré občan nemohol nadobudnúť, alebo sa ich nemohol dožadovať, pokiaľ existovala prekážka odsúdenia páchatel'a a súd nemôže predchádzajúce odsúdenie, ktoré bolo zahladené pred 15 rokmi,

považovať ako argument pre odmietnutie dohody o vine a treste. Jeho skorší trest je zahladený (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky), sp. zn. 5 Tdo 47/2014).

Ďalej prokurátor nesúhlasil ani s argumentáciou súdu, že navrhovaný trest je neprimeraný, pretože obvinený spáchal dva čiastkové skutky pokračovacieho trestného činu. V tomto smere poukázal na to, že v danom prípade ide o jeden trestný čin a neprichádza do úvahy použitie priťažujúcej okolnosti. Zároveň zdôraznil, že prokurátor navrhol obvinenému vyšší peňažný trest (800 €), ako boli uložené ostatným obvineným, ktorí podplácali pracovníka spoločnosti R. (obvinenému A. P., obvinenému J. P.). V tejto súvislosti prokurátor poukázal aj na celkovú výšku úplatkov 42 € (2 x po 21 €), ktoré obvinený dal I. H..

Z týchto dôvodov prokurátor považuje výšku peňažného trestu za postačujúcu a spĺňajúcu prevýchovný ako aj preventívny účel, ku ktorému má trest viesť. Uloženie iného trestu popri peňažnom treste považuje za neprimerane prísne a nespravodlivé. V závere sťažnosti Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol, aby napadnuté uznesenie zrušil a prikázal prvostupňovému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Obvinený Š. K. v dôvodoch podanej sťažnosti uviedol, že súhlasil s návrhom dohody o vine a treste. S orgánmi činnými v trestnom konaní spolupracoval, priznal vinu a skutok oľutoval. Upriamil pozornosť na skutočnosť, že od 1. mája 2015 je nezamestnaný z dôvodu zrušenia jeho pracovného miesta, čím sa zhoršila jeho finančná situácia. Bude mať 57 rokov, má chronickú pankreatitídu (6 operácií), diabetes, je po 2 infarktoch, a preto navrhnutý peňažný trest vo výške 800 € považuje za dostatočný.

Ďalej obvinený uviedol, že v roku 1999 bol odsúdený Okresným súdom Bratislava II, ktorý mu uložil peňažný trest v sume 331,94 €, ktorý zaplatil a následne bol aj amnestovaný. Podľa názoru obvineného po 16 rokoch by sa malo naňho pozeráť ako na netrestaného. Navrhol preto, aby odvolací súd dohodu o vine a treste uzatvorenú medzi obvineným a prokurátorom uznal ako primeranú.

Sťažnosti spolu s trestným spisom boli 2. júna 2015 predložené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „sťažnostný súd“) na rozhodnutie, ktorý na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého

uznesenia ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosti sú prípustné (§ 185 Trestného poriadku), boli podané oprávnenými osobami (§ 186 ods. 1 Trestného poriadku), boli podané v zákonom stanovenej lehote (§ 187 ods. 1 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že sťažnosti prokurátora i obvineného sú dôvodné.

Podľa § 331 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku návrh dohody o vine a treste na súde preskúma predseda senátu a podľa jeho obsahu a obsahu spisu, návrh dohody o vine a treste odmietne, ak zistí závažné porušenie procesných predpisov, najmä porušenie práva na obhajobu, alebo ak navrhovaná dohoda o vine a treste je zrejme neprimeraná.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 331 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku vyplýva, že súd nie je viazaný obsahom návrhu dohody o vine a treste, ktorú mu predloží na schválenie prokurátor. Dohodu je oprávnený odmietnuť z dvoch zákonom stanovených dôvodov, a to

- ak zistí porušenie procesných predpisov,
- ak navrhovaná dohoda je zrejme neprimeraná.

Zrejme neprimeraným návrhom dohody je taký návrh, ktorý nezodpovedá zásadám ukladania trestov.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že samosudca odmietol návrh dohody o vine a treste preto, lebo navrhovanú dohodu o vine a treste považoval za zrejme neprimeranú. Dôvodil najmä tým, že navrhovaný peňažný trest vo výške 800 € nezodpovedá zásadám ukladania trestov (§ 34 Trestného zákona). Trest má byť ukladaný tak, aby zabezpečoval ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky pre jeho prevýchovu, aby už viedol riadny život a súčasne taký, aby odradil aj iných páchatelov od páchania trestných činov. Ďalej poukázal na to, že obvinený už bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo 4. novembra 1999, sp. zn. 3T 134/1998, pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., čo nemožno podľa samosudcu opomenúť, hoci sa na obvineného hľadí, akoby nebol odsúdený.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu sa sťažnostný súd stotožnil so sťažnostnou námietkou prokurátora, že pre odmietnutie predloženého návrhu na dohodu o vine a treste nepostačuje, ak dohoda je podľa názoru súdu neprimeraná, ale musí ísť o zrejmu neprimeranosť.

V posudzovanom prípade aj podľa názoru najvyššieho súdu je potrebné zohľadniť, že páchatel sa k spáchaniu skutku, pre ktorý je trestne stíhaný, priznal a jeho spáchanie úprimne oľutoval. Bol nápomocný orgánom činným v trestnom konaní aj pri usvedčení iného páchatela zo spáchania zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák. Od roku 1999 do roku 2014 viedol riadny život. V tomto prípade išlo o vybočenie z medzí inak riadneho života po 15 rokoch. Je síce pravda, že skutku sa dopustil dvomi dielčimi skutkami, ale išlo len o krátke obdobie dvoch mesiacov, počas ktorých sa pokračujúceho trestného činu, pre ktorý je stíhaný, dopustil. Je možné pri skúmaní návrhu o dohode zohľadniť aj výšku poskytnutého úplatku – 42 €. Nie bez významu je aj skutočnosť, že obvinený sa dopustil trestného činu, za ktorý zákon dovoľuje uložiť peňažný trest (§ 56 Trestného zákona).

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je nezákonné, vo veci zrejma neprimeranosť predloženého návrhu na schválenie dohody o vine a treste zistená nebola, preto ho postupom podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku zrušil a Špecializovanému trestnému súdu prikázal, aby vo veci znova konal a rozhodol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 8. júla 2015

JUDr. Jana S e r b o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Vypracovala: JUDr. Alena Šišková

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová